

SOCIAL INKLUSION AF MIGRANTER

Undervisningsmodul

af Crossing Borders, Luna Valgaard Jørgensen

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Crossing Borders

KA2 Strategic Partnerships for Adult Education – Exchanges of Practices "Foster Social Inclusion: volunteering, social entrepreneurship and art for social inclusion"
Project 2019-1-PL01-KA204-065375

Beskrivelse af undervisningsmodulet

Fremme social inklusion af migranter gennem en 3-dags træning for professionelle, der arbejder med migranter.

Specifik målgruppe:

Professionelle, der arbejder med migranter (16+)

Overordnet mål:

At understøtte professionelles arbejde med migranter, samt forbedre og fremme den sociale inklusion af denne gruppe.

Detaljerede mål:

- Skabe opmærksomhed omkring de usynlige magtdynamikker, som migranter bliver udsat for
- Empower professionelle, der arbejder med migranter gennem kritisk tænkning
- Anerkende potentialet i superdiversitet
- Skabe et socialt netværk bestående af mennesker med forskellige etniske baggrunde, der arbejder med migranter

Gruppen: fra 5 til 16 deltagere (max. 2 deltagere fra samme land)¹

Varighed: 3 dage

Undervisere: Undervisningsmodulet er faciliteret af to undervisere, der har erfaring med:

- at organisere og facilitere workshops
- at arbejde med interkulturelle grupper
- at skabe et 'safe space' for deltagerne

FORMÅLET MED UNDERVISNINGEN ER AT UDVIKLE NØGLEFÆRDIGHEDERNE

- skabe en forståelse for inklusive og eksklusive praksisser i arbejdet med migranter
- identificere og udfordre undertrykkende magtdynamikker migranter udsættes for
- finde strategier, der kan fremme social inklusion af migranter

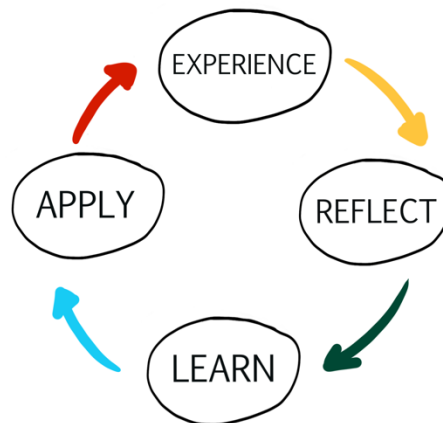
---

¹ Ifølge et studie foretaget af professor Lotte Holck fremgår, at superdiversitet i form af alder, køn og nationalitet forbedrer den sociale inklusion, da der er større tolerance i grupper med stor diversitet.

METODE

I forløbet kombineres to forskellige læringsmetoder; Learning by Doing og Politisk Empowerment.

- 1) **Learning By Doing – den eksperimentelle læringscyklus²:** Undervejs i forløbet indgår deltagerne i læringsproces baseret på den eksperimentelle læringscyklus. Her tager deltagerne udgangspunkt i deres egne oplevelser med social inklusion og eksklusion.

- 2) **Politisk Empowerment:** Undervisningsforløbet har til formål at skabe opmærksomhed omkring usynlige undertrykkende magtdynamikker i samfundet inspireret af underviseren og filosofen Paulo Freire. Ifølge Freire's tankegang skal vi bevidstgøres omkring de undertrykkende strukturer, hvis vi vil ændre dem og dermed fremme den sociale inklusion. Derfor vil deltagerne i dette undervisningsforløb blive klædt på til at udfordre ulige og undertrykkende strukturer migranter udsættes for gennem bevidstgørelse og kritisk tænkning.

3) VIDEN

- Storytelling – story of self and us.
- Tre niveauer af racisme – personlige, institutionelle og kulturelle.
- Socialt inklusive og eksklusive praksisser gennem hersker-, modstands- og inklusionsteknikkerne.

Tips for facilitatorer

I. GRUNDLÆGGENDE PRINCIPPER

---

² Den eksperimentelle læringscyklus er udviklet af psykologen David A. Kolb.

- Vær åbensindet og empatisk
- Brug dine egne personlige oplevelser og viden
- Vær nærværende og lyt til deltagerne

II. FACILITATORNES OPGAVER

1. Opbyg tillid mellem deltagerne med forskellige kulturelle baggrunde.
2. Skab et 'safe space' for diskussioner om tabubelagte emner (diskrimination, raceisme etc.)
3. Organiser and faciliter workshopsne (tid mht. frokost, pauser og aktiviteter).
4. Støt, udfordre og nuancere deltagernes perspektiver i diskussionerne.
5. Bidrag til at skabe refleksivitet og samarbejde iblandt deltagerne.

III EFFEKTIV UNDERVISNING

Facilitatorne kan før eller undervejs i undervisningsforløbet anvende følgende refleksions spørgsmål for at sikre det størst mulige udbytte af forløbet:

- Hvordan anvender vi og praktiserer de to metoder - learning by doing og politisk empowerment?
- Hvordan kan vi sikre at læringsmetoderne er tilpasset til deltagerne fra forskellige etniske eller sociale baggrunde?
- Har deltagerne kendskab til, at magt og privilegier eksisterer i alle relationerne i deres liv? Hvis ikke, hvordan kan vi gøre dem bevidste herom?
- Skaber vi et 'safe space', hvor alle har mulighed for at deltage og udvikle deres kritiske bevidsthed?
- Understøtter vi, at deltagerne lærer fra hinanden?

IV STYRKE SOCIALEFÆRDIGHEDER, UDNYTTE GRUPPOTENTIALET

- **Check-in og check-out øvelser** giver facilitatorne mulighed for at få indblik i, hvordan deltagerne har det. Det er særligt vigtigt, når der åbnes op for personlige oplevelser mht. eksklusion og inklusion. Brug farver, postkort eller dyr i øvelserne ved for eksempel at spørge: "Hvilken farve føler du i dag, og hvorfor?".
- Det er en god idé at fastlægge en række **guidelines for kommunikationen** blandt facilitatorer og deltagere i undervisningsforløbet. Det kan bl.a. være at undgå generaliseringer ved brug af "man" eller "alle", men brug "jeg" for at tydeliggøre, at det er

din egen oplevelse. Understreg, at der ikke er noget 'rigtigt' eller 'forkert', og på den måde opfordrer I deltagerne til at være åben for hinandens perspektiver, ideer og tanker.

- Læringslog – uddel i begyndelsen af undervisningsforløbet en notesbog deltagerne. Giv deltagerne mulighed for at bruge 30 min til at skrive deres refleksioner og læringsudbytte ned fra dagen. Det giver deltagerne mulighed for at integrere deres læringsudbytte fra forløbet i deres daglige arbejde med migranter.

Undervisningsmodulet

Trin I – Forberedelse af workshops

1. Rekrutter deltagere til undervisningsforløbet gennem sociale medier eller andre kommunikationsplatforme.
2. Print de forskellige materialer omkring storytelling og hersker-, modstands- og inklusionsteknikkerne ud.
3. Forbered materialer til workshoppen; en computer, en projektor, kuglepenne, farver, post-its og notesbøger.

TRIN II - Workshops

DAG 1 – SKAB ET `SAFE SPACE` OG OPBYG RELATIONER

AKTIVITET	OVERBLIK
Introduktion	Facilatorne præsenterer: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvem er vi? 2. Dagsordenen 3. Formålet med undervisningsforløbet 4. Kommunikations regler undervejs i forløbet 5. Spørgsmål?
Check-in	Stå i en cirkel. Spørg deltagerne om at introducere dem selv sammen med en farve, dyr eller andet.
Forventningsafstemning	Bed deltagerne om to-og-to at diskutere: <ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor er du her idag? • Hvad vil du gerne få ud af undervisningsforløbet? <p>Efterfølgende snak om forventningerne til forløbet i gruppen.</p>
Icebreaker	Facilatorne står for en icebreaker. Brug for eksempel samtalekort fra spillet small-talk eller EGO.
Introducer storytelling	Introducer storytelling som metode - story of 'self' og 'us'. En af facilitatorne fortæller han/hendes egen story of 'self'.
Frokost	

Walk-and-talk	Deltagerne snakker i par om: <ul style="list-style-type: none"> • Udfordringer: Hvad har du oplevet, der har udfordret dig personligt? • Valg: Hvordan reagerede du på udfordringen? • Udfald (resultat/læring/budskab): Hvad var udfaldet af dit valg?
Skriveøvelse – story of self	Bed deltagerne om at skrive deres story of 'self' individuelt.
Story of self	Tag en runde, hvor deltagerne fortæller deres story of 'self'. Gruppen giver feedback efter hver deltager har fortalt.
Story of us	Identificer de værdier deltagerne i gruppen deler ud fra de individuelle fortællinger ved at diskutere: Kan vi identificere delte værdier i vores individuelle fortællinger? Og hvad fortæller de værdier omkring os som gruppe? Formålet med denne øvelse er at skabe sammenhold iblandt gruppemedlemmerne.
Læringslog	
Check-out	Stå i en cirkel med deltagerne og spørg dem: "Hvad tager du med dig fra i dag?"

DAG 2 – USYNLIGE MAGT STRUKTURER I VORES HVERDAGSLIV?

Aktivitet	Overblik
Introduktion	Facilitatorne præsenterer dagsordenen og faciliterer en kort refleksionsrunde omkring dagen før blandt deltagerne.
Check-in	
Personlig historie	Facilitatoren fortæller en historie om en oplevelse i hendes/hans eget liv, hvor hun/han har følt sig socialt ekskluderet. Formålet med øvelsen er at skabe et rum, hvor deltagerne kan åbne op og dele deres oplevelser med hinanden.
Speed dating	Speed dating i par – diskuter spørgsmålene: <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er fordomme? • Har du nogensinde oplevet fordomme baseret på dit køn, seksualitet, etnicitet eller religion? Hvis ja, hvordan? • Hvad er social inklusion og eksklusion? • Kan du huske en situation, hvor du har oplevet social eksklusion? Hvis ja, kan du huske, hvordan det føltes? • Hvad tænker du er forbindelse mellem fordomme og social eksklusion?
Struktur og fordomme	Facilitatoren præsenterer: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvad er fordomme?

	2. Hvordan er stukturer og fordomme forbundet på tre niveauer; personlige, intentionelle og kulturelle?
Herskerteknikker	Facilitatoren præsenterer 10 herskerteknikker, samt inklusions- og modstandsstrategier, der er udviklet af den norske psykolog Berit Ås. Giv deltagerne et papir med en visualisering af herskerteknikkerne, samt inklusions- og modstandsstrategierne.
Walk-and-talk	Deltagerne diskuterer i par; <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke herskerteknikker har du oplevet i din hverdag? • Hvor i dit liv har du oplevet dem? (arbejde, skole, supermarked, offentlig transport osv.) • Giv et eksempel af en konkret situation, hvor du oplevede en eller flere herskerteknikker blive anvendt. • Hvad kunne du have gjort i situationen? Hvad kunne andre mennesker have gjort i situationen?
Frokost	
Forumteater med herskerteknikker	Deltagerne forbereder sketches baseret på deres egne oplevelser med herskerteknikker. Deltagerne opfører deres sketches, hvorefter resten af gruppen forsøger at identificere herskerteknikkerne. Desuden diskuteres, hvilke modstands- eller inklusionsstrategier, der kan bruges i den konkrete situation.
Refleksionsrunde	Facilitatoren faciliterer en kort refleksionsrunde omkring, hvad deltagerne tager med fra dagen.
Learning log	
Check-out	

DAG 3 – INKLUSIVE STRATEGIER I ARBEJDET MED MIGRANTER

Aktivitet	Overblik
Introduktion	Facilitatorerne præsenterer dagsordenen og faciliterer en kort refleksionsrunde omkring dagen før blandt deltagerne.
Check-in	
	Brainstorm i grupper af tre med udgangspunkt i de forrige to dages workshops følgende spørgsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke herskerteknikker tror du, at migranterne på din arbejdsplads er blevet udsat for? Kan du huske en specific situation?

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke inklusionsteknikker kunne du have anvendt I den situation? • Hvilke herskerteknikker har du bevidst eller ubevidst anvendt på din arbejdsplads? • Med den viden du har fået omkring herskerteknikker, samt inklusions- og modstandsteknikker, hvordan ville du handle anderledes i fremtiden?
Hvordan bruger vi vores viden i arbejdet med migranter?	<p>Gruppen udvælger en af de situationer, hvor herskerteknikker blev brugt på deres arbejdsplads. Efterfølgende diskuterer gruppen, hvilke inklusions- og modstandsstrategier, der kunne blive brugt i situationen til at skabe en mere ligeværdig magtbalance.</p> <p>Baseret på diskussionen i gruppen skaber de et produkt, der illustrere deres udvalgte herskerteknik og forsålede inklusions- og modstandsstrategi (eksempelvis et spil, sketch, plakat, film eller andet).</p> <p>It is important that the trainer continuously creates a safe space and supports the participants in the process.</p>
Frokost	
Præsentationer in grupper	Hver gruppe præsenterer deres endelige produkt til resten af deltagerne. Efterfølgende giver deltagerne konstruktiv feedback og forslår alternative inklusions- eller modstandsstrategier.
Evaluering	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan var undervisningsmodulet? • Hvad fandt du nemt eller udfordrende? Hvis ja, hvad? • Hvad vil du tage med dig i dit arbejde med migranter?
Learning log	
Check-out	

Aktiviteternes varighed afhænger af antallet af deltagere. Det betyder, at der er mulighed for at supplere med energizers eller andre teambuilding aktiviteter, hvis tidsrammen tillader det.

Trin III – OPFØLGENDE MØDE

Der afholdes et opfølgende møde en måned efter undervisningsmodulet er afholdt. Formålet med mødet er, at de professionelle forsætter med at blive klogere på, hvordan de fremmer social inklusion i deres arbejde med migranter. Mødet giver desuden deltagerne mulighed for at dele deres oplevelser ift. at implementere de redskaber de har fået og praktiseret undervejs i forløbet på deres arbejdsplads.

Gratis publikation

København, Denmark

Januar 2021

Udgiver: Crossing Borders

E-mail: cb@crossingborders.dk

<https://crossingborders.dk>

Migrant inclusion - Training module by Crossing Borders is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Based on a work at <https://www.fostersocialinclusion.eu/>.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission/National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

